

Bài 8: Lập trình đa tuyến Multithread Programming

Giới Thiệu

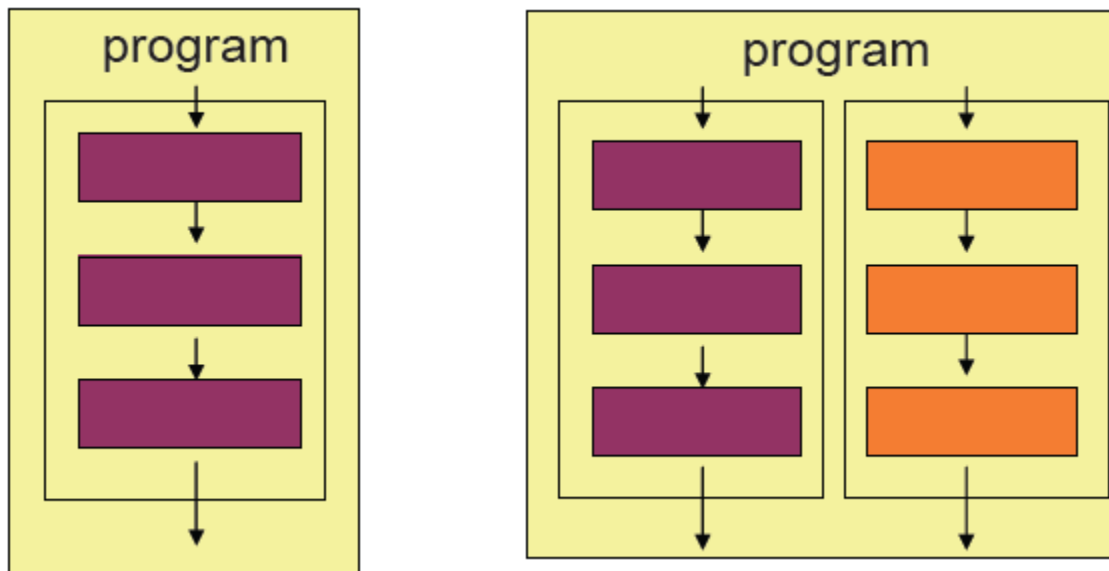

➤ Hệ điều hành đa nhiệm cổ điển:

- Đơn vị cơ bản sử dụng CPU là quá trình (process).
- Quá trình là đoạn chương trình độc lập đã được nạp vào bộ nhớ.
- Mỗi quá trình thi hành một ứng dụng riêng.
- Mỗi quá trình có một không gian địa chỉ và một không gian trạng thái riêng.
- Các quá trình liên lạc với nhau thông qua HĐH, tập tin, mạng.

Giới Thiệu

- Tuyến là mạch thi hành độc lập của một tác vụ trong chương trình.
- Một chương trình có nhiều tuyến thực hiện cùng lúc gọi là đa tuyến.

Giới Thiệu

- Hệ điều hành đa nhiệm hiện đại, hỗ trợ luồng:
  - Đơn vị cơ bản sử dụng CPU là luồng (thread).
  - Luồng một đoạn các câu lệnh được thi hành.
  - Mỗi quá trình có một không gian địa chỉ và nhiều luồng điều khiển.
  - Mỗi luồng có bộ đếm chương trình, trạng thái các thanh ghi và ngăn xếp riêng.

Giới Thiệu

- Hệ điều hành đa nhiệm hiện đại, hỗ trợ luồng:
  - Luồng của một quá trình có thể chia sẻ nhau không gian địa chỉ: Biến toàn cục, tập tin, chương trình con, hiệu báo, . . .
  - Luồng chia sẻ thời gian sử dụng CPU => Luồng cũng có các trạng thái: **Sẵn sàng (ready)**, **Đang chạy (running)**, **Nghẽn (Block)** như quá trình.
  - Luồng cung cấp cơ chế tính toán song song trong các ứng dụng.

Chương trình đơn tuyến

```
class ABC
```

```
{
```

```
....
```

```
    public void main(..)
```

```
    {
```

```
    ...
```

```
    ..
```

```
    }
```

```
}
```

begin

body

end

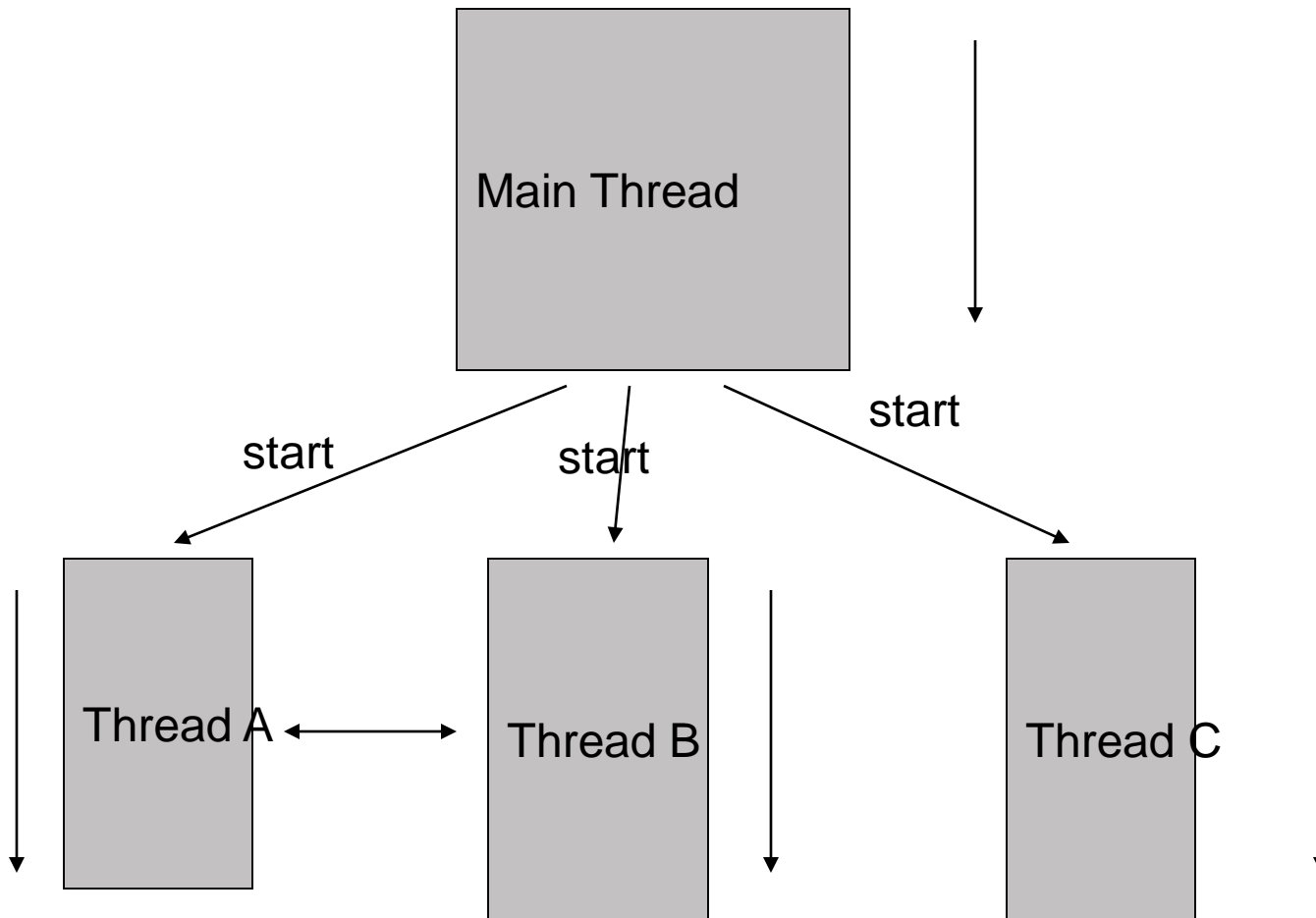
Đa tuyến

- Là khả năng làm việc với nhiều tuyến
- Đa tuyến chuyên sử dụng cho việc thực thi nhiều công việc đồng thời
- Đa tuyến giảm thời gian rồi của hệ thống đến mức thấp nhất.

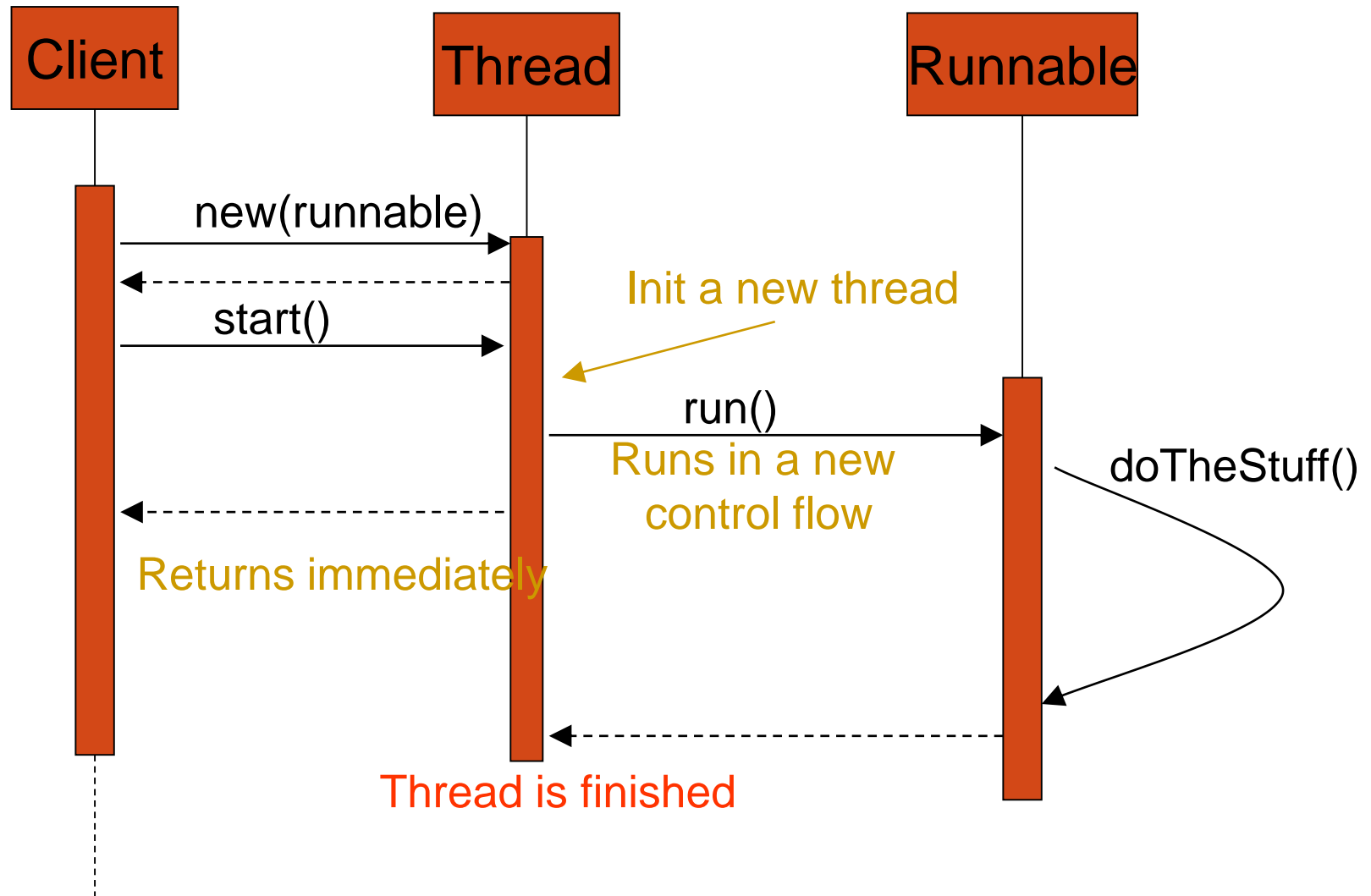
A Multithreaded Program

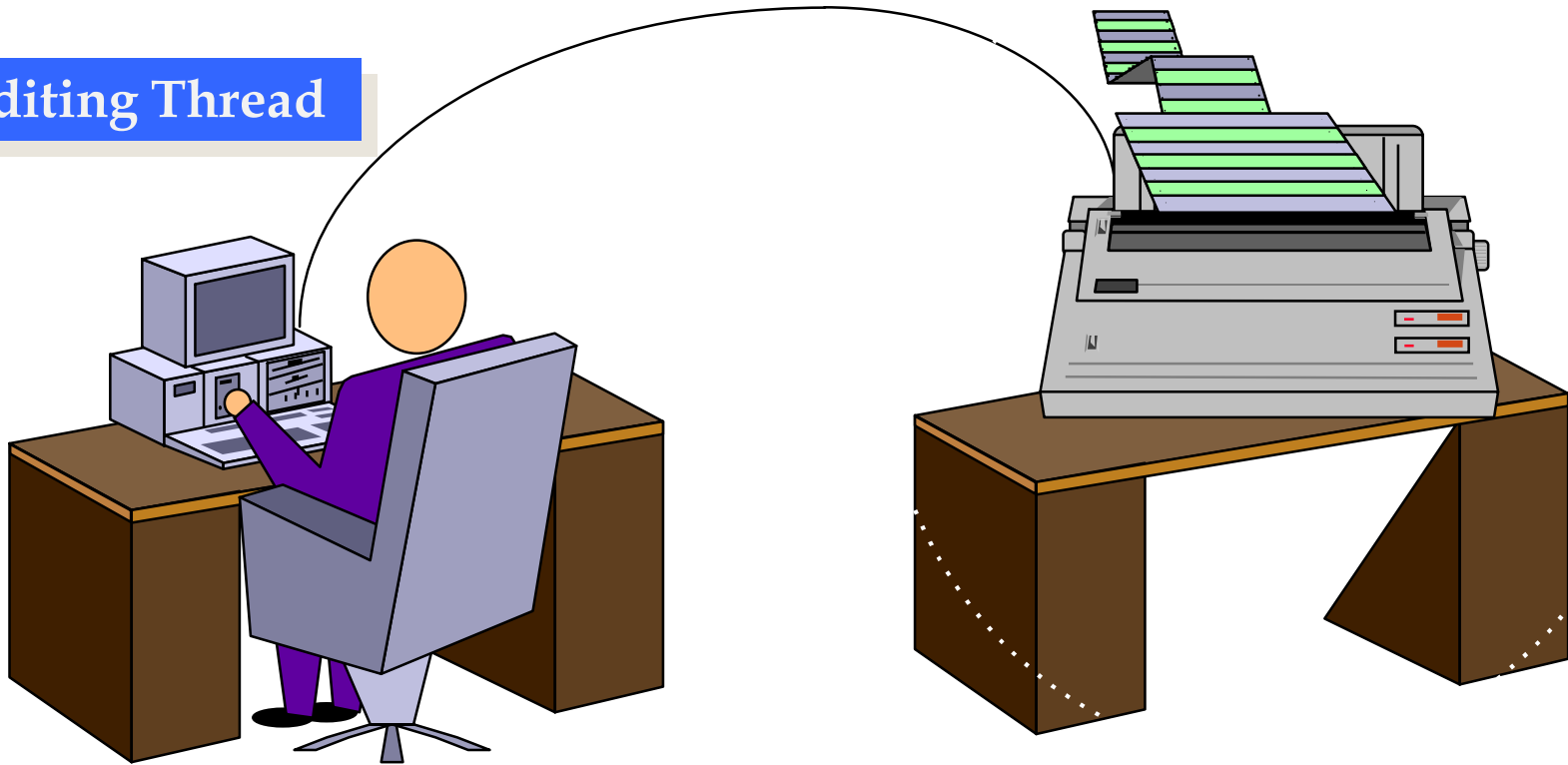
Cơ Chế Thi Hành

Ứng Dụng Multithreading

Printing Thread

Editing Thread

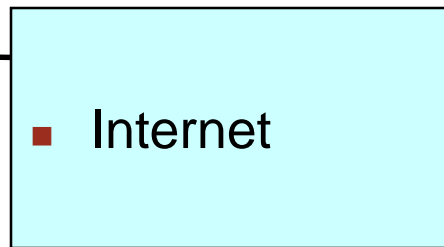
Multithreaded Server

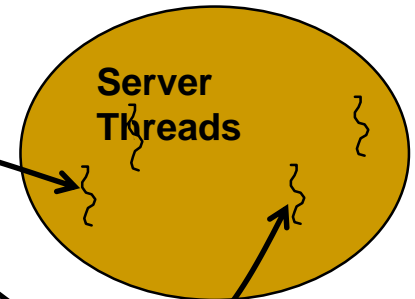
Client 1 Process

Client 2 Process

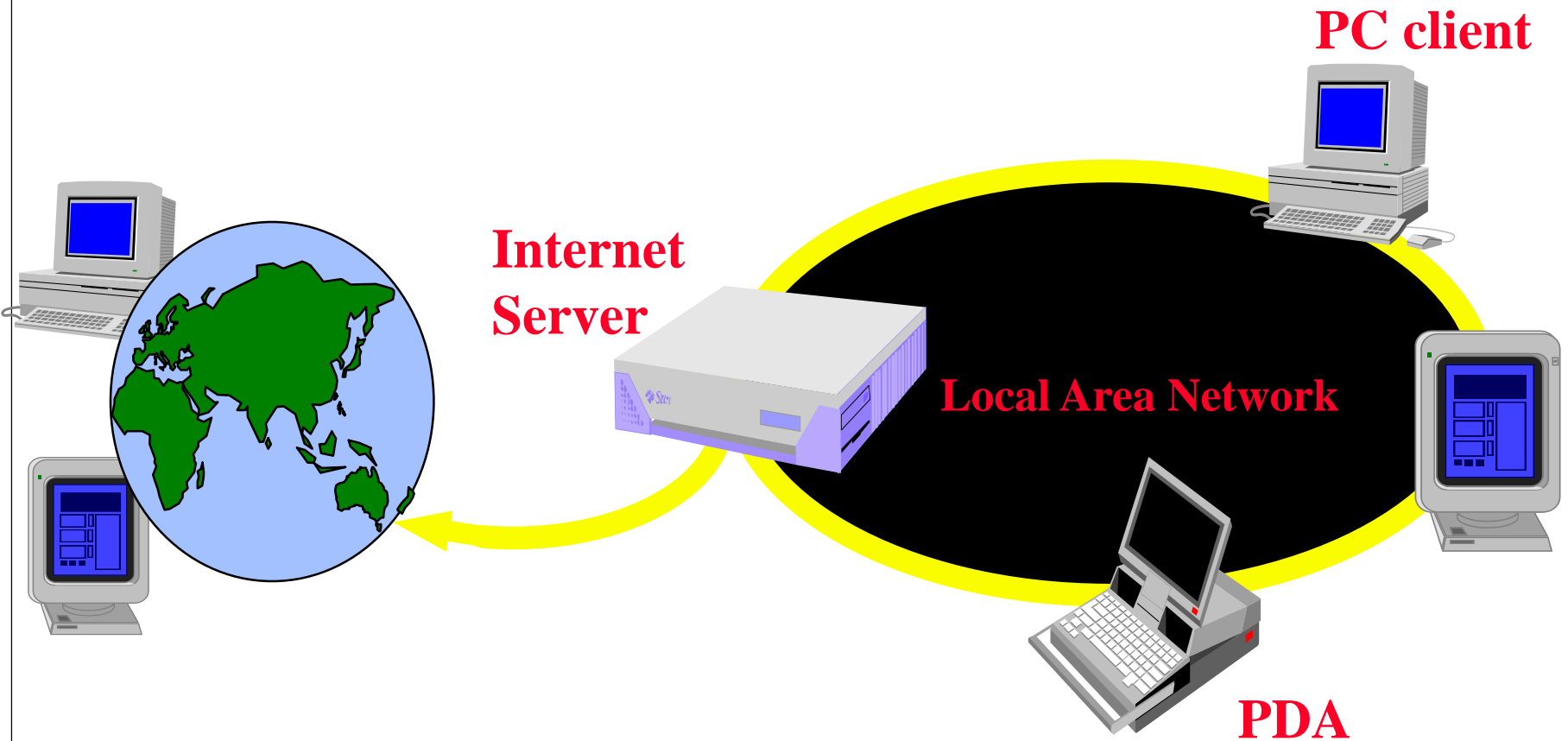

Server Process

Web/Internet Applications

Lập trình đa tuyến với Java

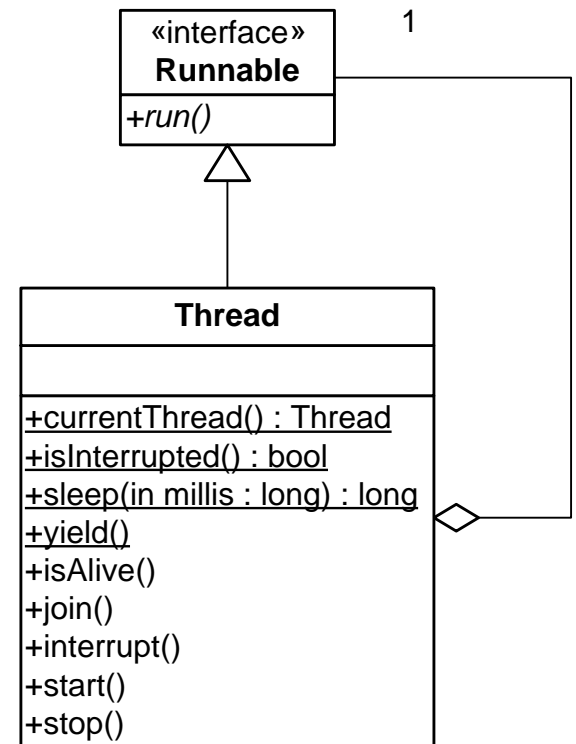
➤ Cách thực hiện

○ Sử dụng lớp java.lang.Thread

```
public class Thread extends Object { ... }
```

○ Sử dụng giao diện java.lang.Runnable

```
public interface Runnable {  
    public void run(); // work ⇒ thread  
}
```


Lớp `java.lang.Thread`

- Luồng trong java là một đối tượng của lớp **`java.lang.Thread`**
- Một chương trình cài đặt luồng bằng cách tạo ra các lớp con của lớp `Thread`.
- Lớp **`Thread`** có 3 phương thức cơ bản:
  - *`public static synchronized void start();`*
    - Chuẩn bị mọi thứ cần thiết để thực hiện luồng.
  - *`public void run();`*
    - Chứa mã lệnh thực hiện công việc thực sự của luồng.
    - `run()` được gọi một cách tự động bởi `start()`.
  - *`public void stop();`*
    - Kết thúc một luồng.
- Luồng kết thúc khi:
  - Hoặc tất cả các lệnh trong `run()` đã được thực thi.
  - Hoặc phương thức `stop()` của luồng được gọi.

Tạo và quản lý tuyến

- Khi chương trình Java thực thi hàm `main()` tức là tuyến `main` được thực thi. Tuyến này được tạo ra một cách tự động, tại đây:
  - Các tuyến con sẽ được tạo ra từ đó
  - Nó là tuyến cuối cùng kết thúc việc thực hiện. Trong chốc lát tuyến chính ngừng thực thi, chương trình bị chấm dứt
- Tuyến có thể được tạo ra bằng 2 cách:
  - Dẫn xuất từ lớp `Thread`
  - Dẫn xuất từ `Runnable`.

Tạo Luồng Công Việc

`java.lang.Runnable`

`TaskClass`

```
// Custom task class
public class TaskClass implements Runnable {
    ...
    public TaskClass(...) {
        ...
    }

    // Implement the run method in Runnable
    public void run() {
        // Tell system how to run custom thread
        ...
    }
    ...
}
```

```
// Client class
public class Client {
    ...
    public void someMethod() {
        ...
        // Create an instance of TaskClass
        TaskClass task = new TaskClass(...);

        // Create a thread
        Thread thread = new Thread(task);

        // Start a thread
        thread.start();
        ...
    }
    ...
}
```


Tạo thread sử dụng lớp Thread

- Cài đặt lớp kế thừa từ lớp Thread và override phương thức run()

```
class MyThread extends Thread
{
    public void run()
    {
        // thread body of execution
    }
}
```

- Tạo thread:

```
MyThread thr1 = new MyThread();
```

- Thi hành thread:

```
thr1.start();
```

- Tạo và thi hành thread:

```
new MyThread().start();
```

Một số phương thức của Thread

- `void sleep(long millis);` // ngủ
- `void yield();` // nhường điều khiển
- `void interrupt();` // ngắt tuyến
- `void join();` // yêu cầu chờ kết thúc
- `void suspend();` // deprecated
- `void resume();` // deprecated
- `void stop();` // deprecated

Ví dụ về đa tuyến (tt)

```
class PrintThread extends Thread {  
    private int sleepTime;  
    public PrintThread( String name ){  
        super( name );  
        sleepTime = (int)(Math.random()*5000);  
        System.out.println( getName() +  
            " have sleep time: " + sleepTime);  
    }  
}
```

Ví dụ về đa tuyến (tt)

// method run is the code to be executed by new thread

```
public void run(){
```

```
    try{
```

```
        System.out.println(getName()+" starts to sleep");
```

```
        Thread.sleep( sleepTime );
```

```
    }
```

```
    //sleep() may throw an InterruptedException
```

```
    catch(InterruptedException e){
```

```
        e.printStackTrace();
```

```
    }
```

```
    System.out.println( getName() + " done sleeping" );
```

```
}
```

```
}
```

Ví dụ về đa tuyến (tt)

```
public class ThreadTest{  
    public static void main( String [ ] args ){  
        PrintThread thread1 = new PrintThread( "Thread1" );  
        PrintThread thread2 = new PrintThread( "Thread2" );  
        PrintThread thread3 = new PrintThread( "Thread3" );  
        System.out.println( "Starting threads" );  
        thread1.start(); //start and ready to run  
        thread2.start(); //start and ready to run  
        thread3.start(); //start and ready to run  
        System.out.println( "Threads started, main ends\n" );  
    }  
}
```

Ví dụ về đa tuyến (tt)

Thread1 have sleep: 1438

Thread2 have sleep: 3221

Thread3 have sleep: 1813

Thread1 starts to sleep

Threads started. Thread main ends

Thread3 starts to sleep

Thread2 starts to sleep

Thread1 done sleeping

Thread3 done sleeping

Thread2 done sleeping

BUILD SUCCESSFUL (total time: 4
seconds)

Tạo thread sử dụng Runnable

```
class MyThread implements Runnable
{
    ....
    public void run()
    {
        // thread body of execution
    }
}
```

- Tạo đối tượng:

```
MyThread myObject = new MyThread();
```

- Tạo thread từ đối tượng:

```
Thread thr1 = new Thread( myObject );
```

- Thi hành thread:

```
thr1.start();
```

Ví Dụ

```
class MyThread implements Runnable {  
    public void run() {  
        System.out.println(" this thread is running ... ");  
    }  
} // end class MyThread
```

```
class ThreadEx2 {  
    public static void main(String [] args ) {  
        Thread t = new Thread(new MyThread());  
        // due to implementing the Runnable interface  
        // I can call start(), and this will call run().  
        t.start();  
    } // end main()  
} // end class ThreadEx2
```


Threads - Thread States

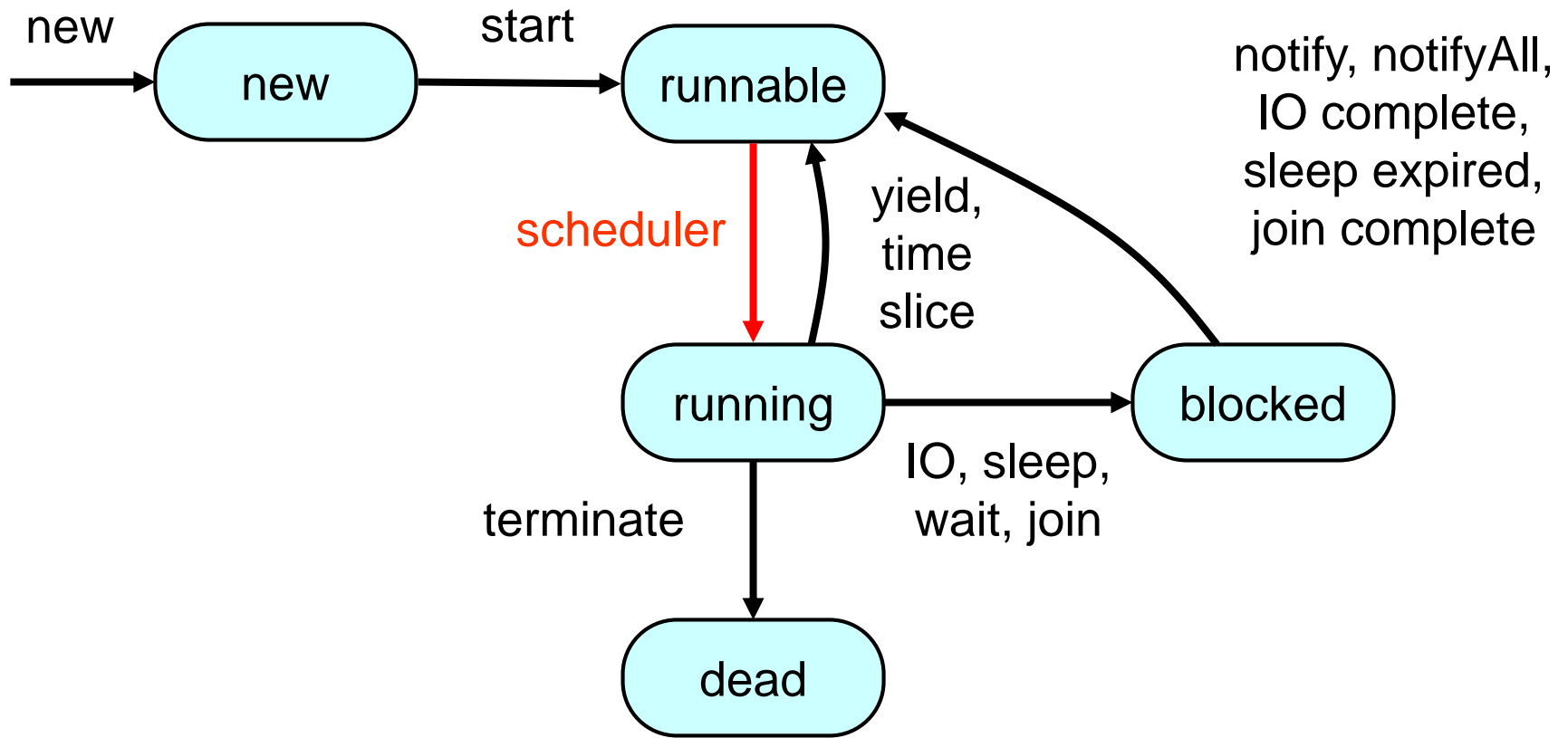
➤ Các trạng thái của thread:

- New – thread được tạo ra trong bộ nhớ
- Runnable – thread có thể được thi hành
- Running – thread đang thi hành
- Blocked – thread đang bị treo (I/O, etc.)
- Dead – thread kết thúc

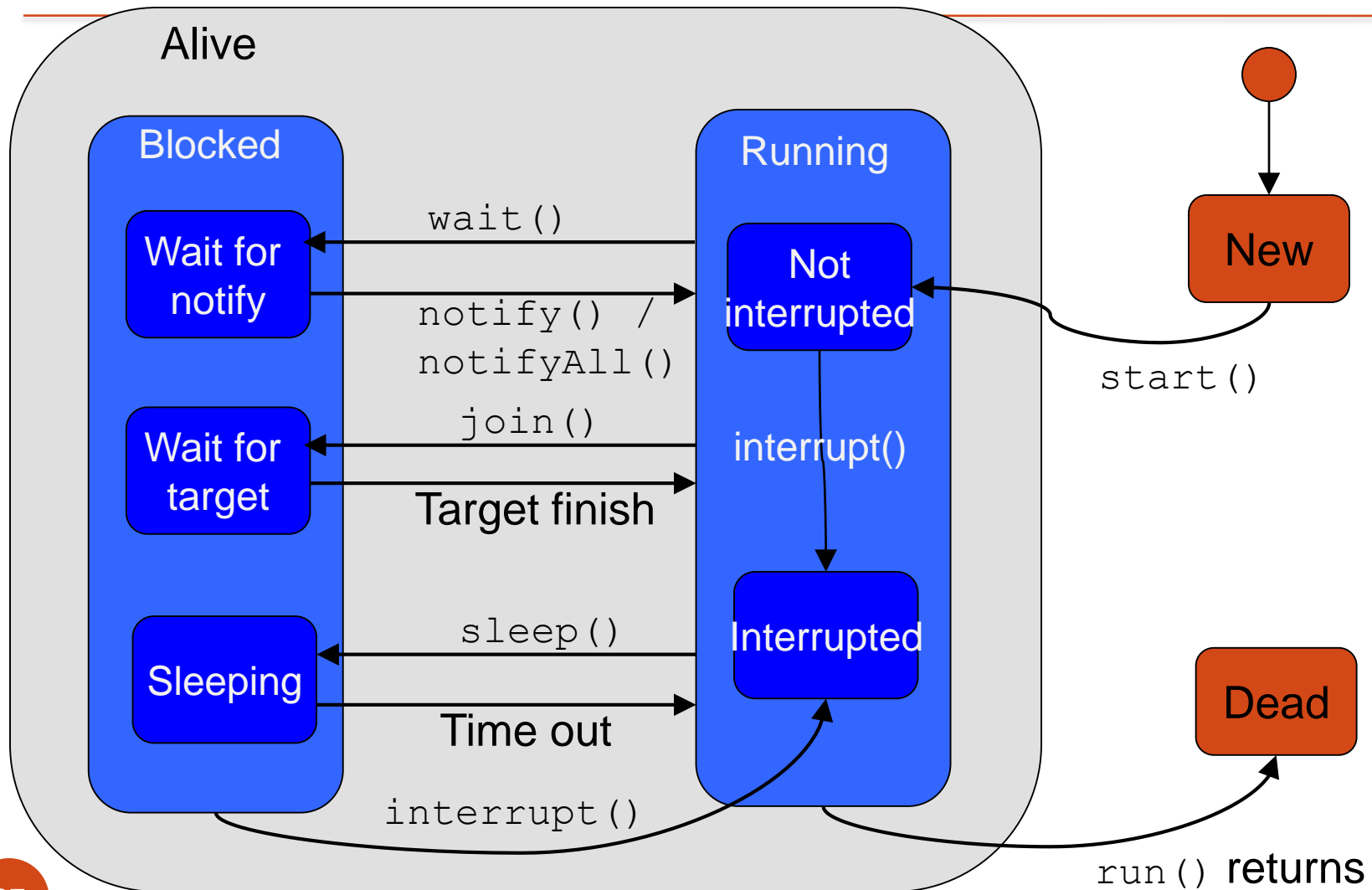
➤ Việc chuyển đổi trạng thái thread thực hiện bởi:

- Thi hành các phương thức trong lớp Thread
  - new(), start(), yield(), sleep(), wait(), notify()...
- Các sự kiện bên ngoài
  - Scheduler, I/O, returning from run()...

Vòng Đời Của Thread

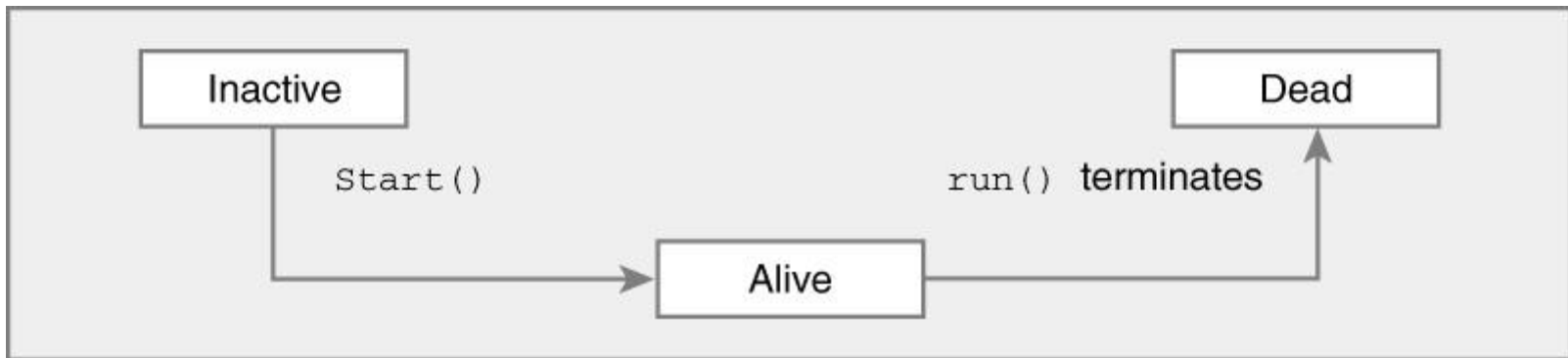

A thread's life cycle

Lưu ý

- Thread chỉ được thi hành sau khi gọi phương thức `start()`

- Runnable là giao tiếp
  - Có thể hỗ trợ đa kế thừa
  - Thường dùng khi cài đặt giao diện GUI

Ví Dụ

- Viết chương trình thi hành song song 3 thread

Ví Dụ

```
class A extends Thread
{
    public void run()
    {
        for(int i=1;i<=5;i++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadA: i= "+i);
        }
        System.out.println("Exit from A");
    }
}
```

Ví Dụ

```
class B extends Thread
{
    public void run()
    {
        for(int j=1;j<=5;j++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadB: j= "+j);
        }
        System.out.println("Exit from B");
    }
}
```

Ví Dụ

```
class C extends Thread
{
    public void run()
    {
        for(int k=1;k<=5;k++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadC: k= "+k);
        }

        System.out.println("Exit from C");
    }
}
```


Ví Dụ

```
class ThreadTest
{
    public static void main(String args[])
    {
        new A().start();
        new B().start();
        new C().start();
    }
}
```

Run 1

---

java ThreadTest

From ThreadA: i= 1

From ThreadA: i= 2

From ThreadA: i= 3

From ThreadA: i= 4

From ThreadA: i= 5

Exit from A

From ThreadC: k= 1

From ThreadC: k= 2

From ThreadC: k= 3

From ThreadC: k= 4

From ThreadC: k= 5

Exit from C

From ThreadB: j= 1

From ThreadB: j= 2

From ThreadB: j= 3

From ThreadB: j= 4

From ThreadB: j= 5

Exit from B

Run2

---

java ThreadTest

From ThreadA: i= 1

From ThreadA: i= 2

From ThreadA: i= 3

From ThreadA: i= 4

From ThreadA: i= 5

From ThreadC: k= 1

From ThreadC: k= 2

From ThreadC: k= 3

From ThreadC: k= 4

From ThreadC: k= 5

Exit from C

From ThreadB: j= 1

From ThreadB: j= 2

From ThreadB: j= 3

From ThreadB: j= 4

From ThreadB: j= 5

Exit from B

Exit from A

Daemon Threads

➤ Các loại thread trong Java

- User
- Daemon
  - Cài đặt các dịch vụ
  - Chạy ngầm bên dưới hệ thống
  - Thi hành phương thức `setDaemon()` trước khi thi hành `start()`

➤ Chương trình kết thúc khi:

- Tất cả thread hoàn tất.
- Daemon threads bị kết thúc bởi JVM
- Chương trình chính kết thúc

Độ ưu tiên

- Trong Java, mỗi thread được gán 1 giá trị để chỉ mức độ ưu tiên của thread. Khi thread được tạo ra có độ ưu tiên mặc định (NORM_PRIORITY) sẽ được thi hành theo quy tắc FCFS.
- Sử dụng phương thức setPriority() để thay đổi độ ưu tiên của thread:
  - ThreadName.setPriority(intNumber)
    - MIN_PRIORITY = 1
    - NORM_PRIORITY=5
    - MAX_PRIORITY=10

Ví Dụ Thread Priority

```
class A extends Thread
{
    public void run()
    {
        System.out.println("Thread A started");
        for(int i=1;i<=4;i++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadA: i= "+i);
        }
        System.out.println("Exit from A");
    }
}
```

Ví Dụ Thread Priority

```
class B extends Thread
{
    public void run()
    {
        System.out.println("Thread B started");
        for(int j=1;j<=4;j++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadB: j= "+j);
        }
        System.out.println("Exit from B");
    }
}
```

Ví Dụ Thread Priority

```
class C extends Thread
{
    public void run()
    {
        System.out.println("Thread C started");
        for(int k=1;k<=4;k++)
        {
            System.out.println("\t From ThreadC: k= "+k);
        }
        System.out.println("Exit from C");
    }
}
```


Ví Dụ Thread Priority

```
class ThreadPriority
{
    public static void main(String args[])
    {
        A threadA=new A();
        B threadB=new B();
        C threadC=new C();
        threadC.setPriority(Thread.MAX_PRIORITY);
        threadB.setPriority(threadA.getPriority()+1);
        threadA.setPriority(Thread.MIN_PRIORITY);
        System.out.println("Started Thread A");
        threadA.start();
        System.out.println("Started Thread B");
        threadB.start();
        System.out.println("Started Thread C");
        threadC.start();
        System.out.println("End of main thread");
    }
}
```

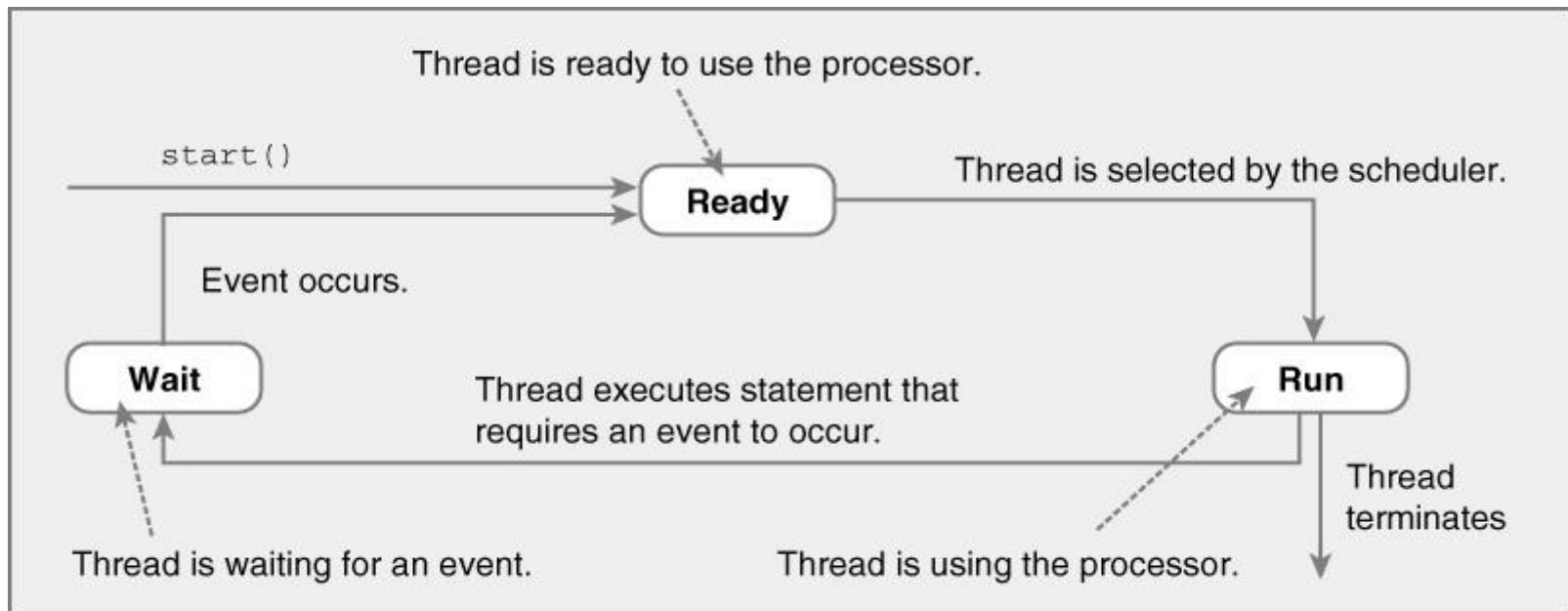
Threads - Scheduling

- Bộ lập lịch
  - Xác định thread nào sẽ thi hành
  - Có thể thực hiện dựa trên độ ưu tiên
  - Là một phần của HĐH hoặc Java Virtual Machine (JVM)
- Kiểu lập lịch
  - Nonpreemptive (cooperative) scheduling
  - Preemptive scheduling

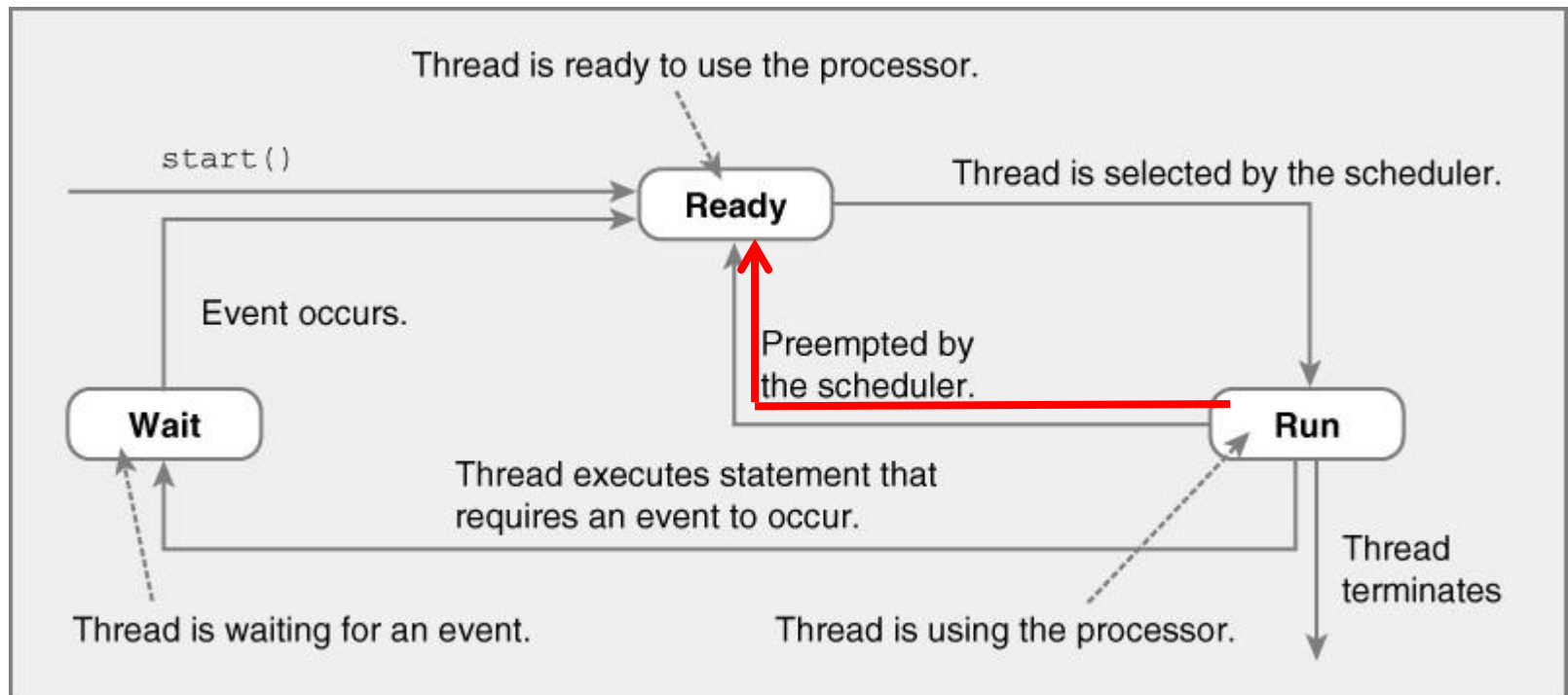
Non-preemptive Scheduling

- Thread thi hành cho đến khi
  - Hoàn tất công việc
  - Phải chờ sự kiện bên ngoài (IO,...)
  - Thread chủ động kết thúc thi hành (gọi phương thức yield hoặc sleep)

Preemptive Scheduling

- Threads thi hành cho đến khi
  - Tương tự non-preemptive scheduling
  - **Preempted** bởi bộ lập lịch

Thread Scheduling

➤ Ví dụ

- Tạo lớp kế thừa Thread
- Sử dụng phương thức sleep()

➤ Công việc

- Tạo 4 thread chạy song song, mỗi thread sẽ tạm ngưng thi hành một khoảng thời gian ngẫu nhiên
- Sau khi kết thúc sleeping sẽ in ra tên thread.

```
1 // ThreadTester.java
2 // Show multiple threads printing at different intervals.
3
4 public class ThreadTester {
5     public static void main( String args[] )
6     {
7         PrintThread thread1, thread2, thread3, thread4;
8
9         thread1 = new PrintThread( "thread1" );
10        thread2 = new PrintThread( "thread2" );
11        thread3 = new PrintThread( "thread3" );
12        thread4 = new PrintThread( "thread4" );
13
14        System.err.println( "\nStarting threads" );
15
16        thread1.start();
17        thread2.start();
18        thread3.start();
19        thread4.start();
20
21        System.err.println( "Threads started\n" );
22    }
23 }
24
25 class PrintThread extends Thread {
26     private int sleepTime;
27
28     // PrintThread constructor assigns name to thread
29     // by calling Thread constructor
```

main kết thúc khi thread cuối cùng kết thúc.


```

30 public PrintThread( String name )
31 {
32     super( name );
33
34     // sleep between 0 and 5 seconds
35     sleepTime = (int) ( Math.random() * 5000 );
36
37     System.out.println( "Thread " + getName() + " is sleeping for " + sleepTime + " seconds" );
38
39 }
40
41 // execute the thread
42 public void run()
43 {
44     // put thread to sleep for a random interval
45     try {
46         System.err.println( getName() + " going to sleep" );
47         Thread.sleep( sleepTime );
48     }
49     catch ( InterruptedException exception ) {
50         System.err.println( exception.toString() );
51     }
52
53     // print thread name
54     System.err.println( getName() + " done sleeping" );
55 }
56 }

```

Gọi constructor lớp cha

Công việc của thread

Sleep có thể ném ra biệt lệ

Truy cập tài nguyên dùng chung

- Các ứng dụng truy cập vào tài nguyên dùng chung cần có cơ chế phối hợp để tránh ùn đống.
  - Máy in (2 công việc in không thể thực hiện cùng lúc)
  - Không thể thực hiện 2 thao tác đồng thời trên một tài khoản
  - Việc gì sẽ xảy ra nếu vừa thực hiện đồng thời
    - Deposit()
    - Withdraw()

Đồng Bộ Hóa

➤ Lớp monitor

- Là đối tượng có các phương thức **synchronized**
  - Bất kỳ đối tượng nào cũng có thể là monitor
- Khai báo phương thức **synchronized**
  - **public synchronized int myMethod(int x)**
  - Chỉ duy nhất 1 thread được thực hiện phương thức **synchronized** tại 1 thời điểm

Đồng Bộ Hóa

- Đăng ký truy cập tài nguyên dùng chung
  - Gọi phương thức wait trong khi thi hành phương thức **synchronized**
    - Thread chuyển sang trạng thái chờ
  - Các thread khác cố gắng truy cập đối tượng monitor
    - Gọi **notify** để thông báo chuyển từ trạng thái wait sang ready
    - **notifyAll** – thông báo tất cả thread ở trạng thái wait chuyển sang ready

```

1 // HoldIntegerSynchronized.java
2 // Definition of class HoldIntegerSynchronized that
3 // uses thread synchronization to ensure that both
4 // threads access sharedInt at the proper times.
5 public class HoldIntegerSynchronized {
6     private static int sharedInt = -1;
7     private static boolean writeable = true;
8
9     public synchronized void set(int val) {
10
11         while ( !writeable ) { // not the producer's turn
12             try {
13                 wait();
14             }
15             catch ( InterruptedException e ) {
16                 e.printStackTrace();
17             }
18         }
19
20         System.err.println( Thread.currentThread().getName() +
21             " setting sharedInt to " + val );
22         sharedInt = val;
23
24         writeable = false;
25         notify(); // tell a waiting thread to be
26     }
27

```

Test the condition variable. If it is not the producer's turn, then **wait**.

If **writeable** is true, write to the buffer, toggle **writeable**, and **notify** any waiting threads (so they may read from the buffer).

```
28 public synchronized int getSharedInt()
29 {
30     while ( writeable ) {    // not the consumer's turn
31         try {
32             wait();
33         }
34         catch ( InterruptedException e ) {
35             e.printStackTrace();
36         }
37     }
38
39     writeable = true;
40     notify();    // tell a waiting thread to become ready
41
42     System.err.println( Thread.currentThread().getName() +
43         " retrieving sharedInt value " + sharedInt );
44     return sharedInt;
45 }
46 }
```

As with `setSharedInt`, test the condition variable. If not the consumer's turn, then `wait`.

If it is ok to read (`writeable` is `false`), set `writeable` to `true`, `notify`, and `return sharedInt`.

Swing's threads

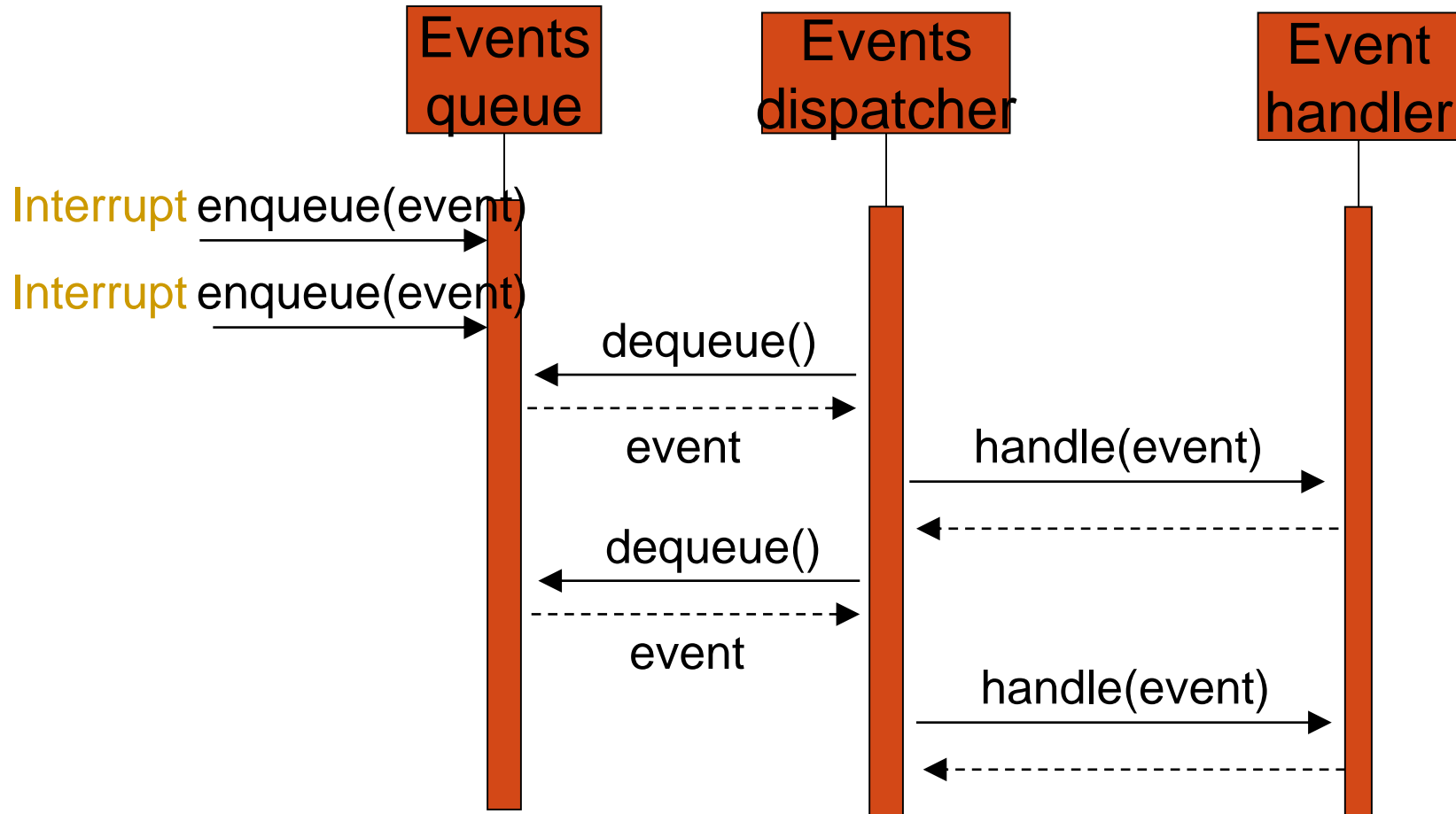
- Công việc trong ứng dụng Swing không thi hành trong thread main
  - main thread chỉ khởi tạo GUI
- Mọi xử lý được thực hiện bởi thread đặc biệt là event-dispatching thread
- event dispatcher đảm nhận:
  - Thi hành các sự kiện trong hàng đợi
  - Vẽ và cập nhật “damaged” widgets
- Swing's components không thread-safe!
  - Chỉ event dispatcher được phép thực hiện công việc cập nhật GUI

Thi Hành Sự Kiện

- Tạo events:
  - JVM xử lý OS interrupts
  - interrupts được chuyển thành events
  - events được đặt vào hàng đợi
- event-dispatcher's loop:
  - Lấy event tiếp theo từ hàng đợi
  - Thi hành event-handler (nếu có)
  - Repaint widgets (nếu cần thiết)

Thi Hành Sự Kiện (2)

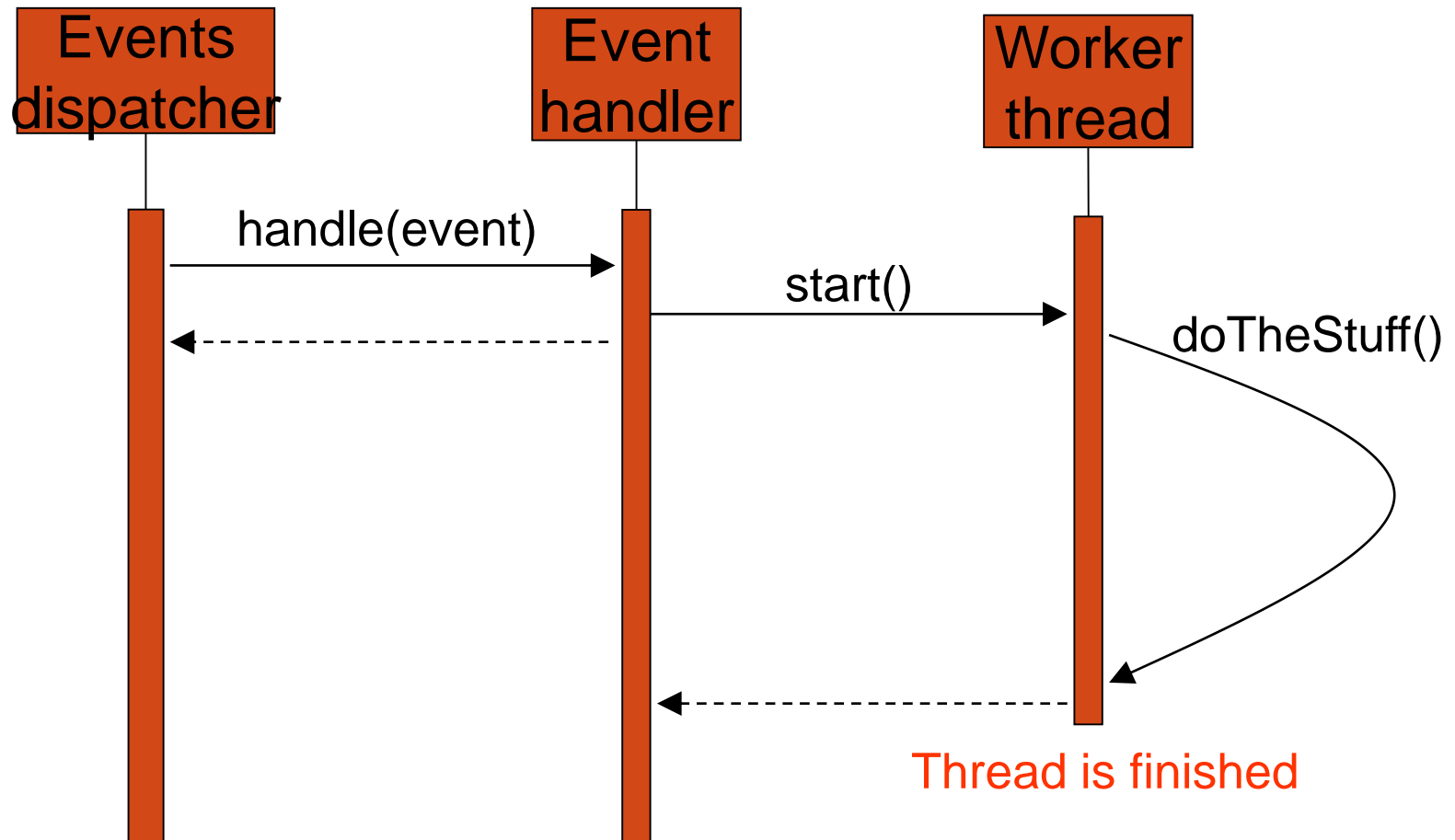
Events handlers và threads

- Event handlers được thi hành tuần tự bởi event dispatcher thread.
- Trong khi thi hành event handlers sẽ không thực hiện xử lý trên GUI
  - Không có event khác được thi hành
  - Không repainting or updating
- Do đó, event handlers nên:
  - Ngắn gọn
  - Sử dụng 1 thread khác để giải phóng dispatcher

Sử Dụng thread

Vấn Đề Với multithreaded GUI

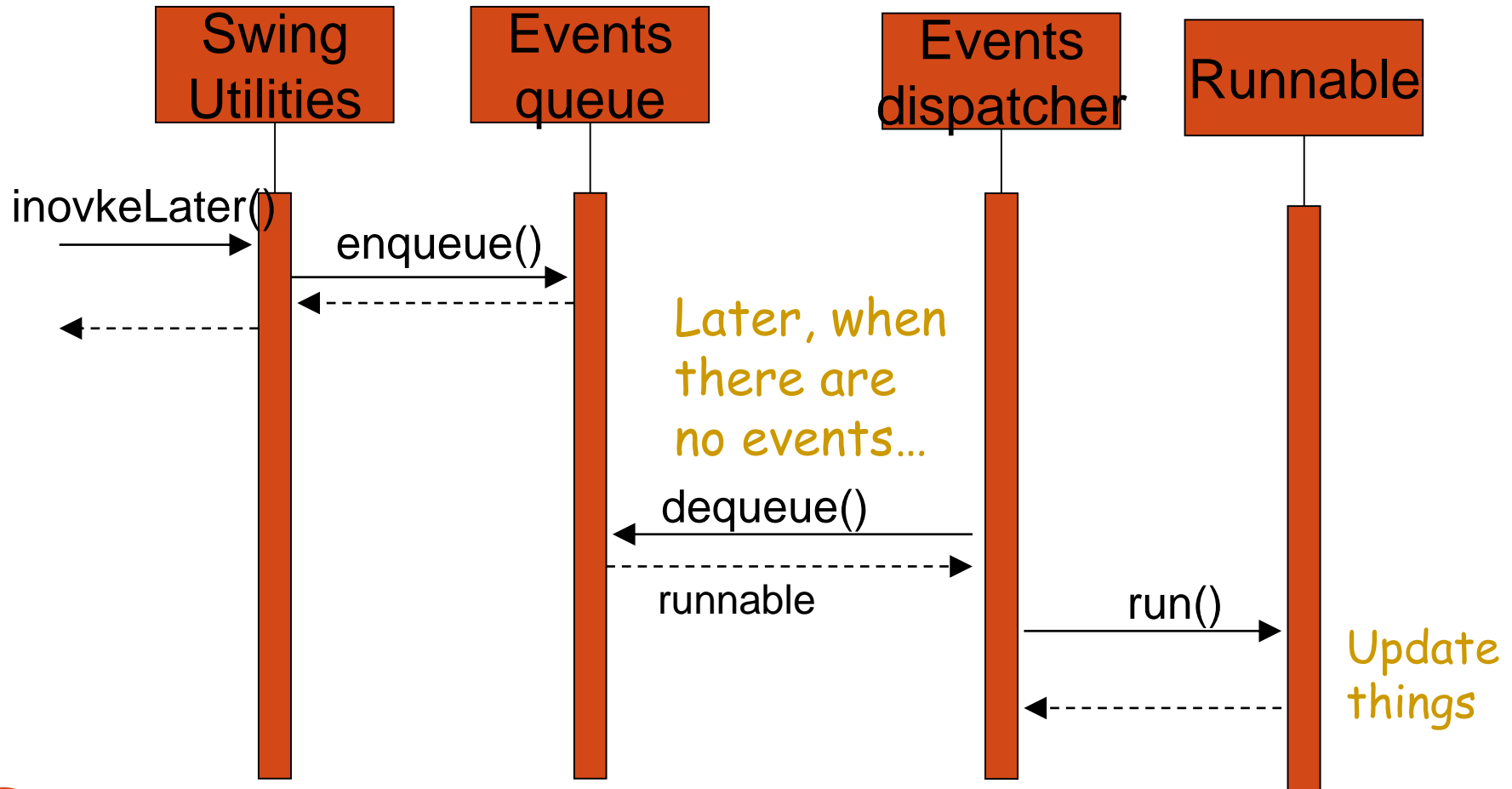
- Swing components là không thread-safe!
- Chỉ được phép cập nhật bởi 1 thread
  - Thông thường là event-dispatching thread
  - event handlers có thể cập nhật GUI nhưng các thread khác thì không
  - Ngoại lệ: `repaint()` và `revalidate()` thì thread-safe.

Thêm Xử Lý Vào event dispatcher

- SwingUtilities có phương thức để xin phép được đặt 1 công việc vào hàng đợi của event dispatcher
  - `invokeLater()`
  - `invokeAndWait()`
- Cả 2 có tham số kiểu Runnable
  - `run()` được event dispatcher tự động gọi

Thi Hành Công Việc Trong Hàng Đợi

Bắt Đầu ỨD Swing

```
public static void main(String[] args) {  
    SwingUtilities.invokeLater(new Runnable()  
    {  
        public void run()  
        {  
            createAndShowGUI(); // << method to start it  
        }  
    });  
}
```

createAndShowGUI

```
private static void createAndShowGUI()
{
    //Create and set up the window.
    JFrame frame = new JFrame("Hi..");
    frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
    //Add a label.
    JLabel label = new JLabel("Hello World");
    frame.getContentPane().add(label);
    //Display the window.
    frame.pack();
    frame.setVisible(true);
}
```


Q & A
